

REDAȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se pri-
mesc. — Manuscrise nu se
retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
în Viena: la N. Duker Nachf.,
Nuz. Angenfeld & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf. Anton Oppelk.
în Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o serie garmond pe o colonă
10 bani pentru o publicare. —
Publicări mai dese după tari-
fă și învoială. — RECLAME pe
pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXIV.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 2 fr. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumără la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-rii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30, etajul
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe 6 luni 12 c., pe trei
luni 6 corone. — Un exemplar
10 bani. — Atât abonamentele
cât și inserțiunile sunt a se
plăti înainte.

Nr. 90.

Brașov, Marți-Miercuri 25 Aprilie (8 Maiu).

1901.

Tisza și partida guvernului.

Desbaterile din dieta ungară promit a fi mai viue și mai interesante în luna acésta. În ședința de Sâmbătă s'a încheiat desbaterea asupra contractului cu „Adria“. În urma insistenții opozițiunei, mai ales a partidei populare, guvernul s'a vădut constrins de-a stabili cu societatea „Adria“ schimbarea unor dispozițiuni a acestui contract în favoarea statului, reducându-se îndeosebi durata lui cu zece ani. Acésta isbîndă o reclamă pentru sine partida populară, care a combătut mai mult învoala cu „Adria“.

În cele din urmă comisiunea însărcinată de camera ungară cu compunerea proiectului pentru revizuirea legii de incompatibilitate și-a terminat și ea lucrările și l'a depus pe biroul ei. S'a hotărît, ca Lunia viitoare să se încépă discușiunea acestui proiect de lege în cameră.

Discușiunea privitoare la incompatibilitate promise a fi cu deosebire interesantă, fiind-că se așteptă ca tiszaiști să ia într'un chip său altul pozițiune în contra mai multor dispozițiuni stabilite de amintita comisiune. Este de remarcă, că ministru-președinte Szell a participat la consultările comisiunei de douăzeci și unu, ast-fel, că majoritatea acestei comisiuni a luat toate hotărârile sale privitoare la modificățiunile introduse în vechia lege de incompatibilitate cu concursul și cu consimțământul ministrului-președinte. De aci a urmat, că guvernul s'a solidarizat cu propunerile comisiunei și consideră proiectul ei totodată și de al său.

La rândul său Coloman Tisza și-a marcat poziția sa contrară proiectului declarând, că el în total nu este mulțumit cu proiectul, cu toate acestea însă îl va vota în general în speranță, că modificările, ce le va propune, vor fi primite la desbaterea specială; la din contră el va vota contra proiectului. La acésta Coloman Szell a răspuns, declarând, că

guvernul face cestiune de cabinet și de partid din primirea său neprimirea proiectului de lege, despre care vorbim, de unde ar urma, că cei ce vor vota contra, vor fi considerați ca unii, cari nu vor să mai facă parte în partidul dela guvern.

În fața acestei declarațiuni a lui Szell, Coloman Tisza a declarat înaintea unui diarist, că e curios să vadă, decă votând el în contra legii de incompatibilitate, vor cuteza a-l da afară din partidul, pe care dînsul l'a întemeiat?

Firesce, că aceste declarațiuni au produs în cercurile parlamentare mare senzațiune. Foile szell-iste firesce, că caută să micșoreze importanța amenințării lui Tisza, afirmând, că puțin vor fi, pôte numai câți-va, cari vor urma lui Tisza în acésta luptă, și că, perdându-i pe aceștia, partida dela cârmă se va pute ușor mîngăia. Alții, cunoscînd firea bătrînelui vulpoi, sunt de părere, că el amenință acuma, dér totuși nu va eși din partida liberală, căci cum s'ar pute ca Tisza să nu se arate în comisiunea de cvotă la Viena, în delegațiune și pretutindenî, ca bărbatul de încredere al națiunii?

Vom vedé într'u cât vor avé dreptate aceia, cari dau importanță, său aceia cari caută a bagatelisa procederea lui Coloman Tisza. Suntem însă și noi de părere, că ministrului-președinte Szell cu tactica lui de „cunctator“ i-a succes cu încetul a înfrînge marea influință ce-o exercita bătrînel Tisza în sinul partidului dela putere și după-ce a cădut dela guvern. I-a succes acésta cu ajutorul celor mai mari adversari ai lui de mai înainte, a foștilor membri ai partidei apponyiste și în special, firesce, cu concursul lui Apponyi însuși.

Mulți ani de-arîndul Coloman Tisza, supra-numit și marele general, a sciut să împiedece venirea la putere a lui Apponyi. Acum se vede, că a sosit momentul ca să-și pôtă răsbuna Apponyi, care a devenit cu

soții săi de odinioară un stêlp al noiei ere szell-iste, care și-a pus în program „curățenia“ alegerilor etc.

Intru cât îi va pute succede acésta, este încă o cestiune nedeslegată a viitorului. Astăzi vedem numai, că s'a apropiat de realizarea programului, cu care a venit la putere pe basa invoielei cu opoziția și că șansele primirei legii revizuite de incompatibilitate îi sunt asigurate.

Opoziționalii maghiari pot fi mulțumiți de ocamdată cu Coloman Szell și cu tactica sa, căci și-a împlinit angajamentul luat față de ei. Nu este, nu va pute fi însă mulțumită nici-odată cu politica și cu programul său țera și popórele ei. Marele meștesug al unui om de stat ar trebui să fiă însă tocmai de a dobîndi mulțumirea acestora.

Convocarea delegațiunilor. Fôia oficială publică două scrisori autografe ale monarhului, una adresată ministrului comun de externe Goluchowski, alta ministrului președinte Coloman Szell, făcându-le cunoscut, că delegațiunile au să se întrunescă la 20 Maiu în Viena. O asemenea scrisóre autografă fu adresată și ministrului președinte austriac Koerber. — Majestatea Sa monarhul va primi delegațiunile în 21 Maiu și probabil, că în 23 Maiu ministrul de externe își va face exposeul.

Din Austria. Duminică s'a ținut la ministerul de interne o conferință prezidată de ministru-președinte Koerber, care s'a ocupat cu proiectele canalelor. Luni s'au întrunit la cameră șefii partidelor germane, ca să desbată postulatele Cehilor privitoare la amintitele proiecte. Pentru ați, înainte de începerea ședinței camerei, erau să se întrunescă toți șefii cluburilor pentru a realiza un *compromis între Cehi și Germani*. — „Moravka Orlicze“ din Brünn publică un articol de Dr. Kramarz asupra situațiunei. El ajunge la rezultatul, că numai *Cehii uniți cu Germanii* pot crea o majoritate în cameră. Kramarz nu vede pacnică situațiunea de ați, căci, după el,

atêrnă dela partida-Schönerer realizarea păcii. Aceștia însă abia decă sunt aplecați a încheia pace.

Incompatibilitatea. Neînțelegerile, ce se iviseră pe un moment între „compatibili“ și „incompatibili“ din dieta, s'an aplanat cu ohiu cu vai și acum proiectul privitor la revizuirea legii de incompatibilitate a fost prezentat ieri dietei. După dispozițiile de până acuma, desbaterea proiectului se va începe în 13 Maiu, așa că cestiunea, care a preocupat și preocupă atât de mult cercurile parlamentare, va fi supusă unei pasionate discușiuni deja înainte de întrunirea delegațiunilor. Foile unguresci susțin, că ministru-președinte Szell face cestiune de partid din legea acésta, mai ales după-ce în timpul din urmă s'a ivit în însa-și partida liberală guvernamentală un grup însemnat de deputați, cari se opun proiectului și agită pe față în contra lui. În fruntea acestora stă însu-și Coloman Tisza, care să fi declarat unora, că el votează în general proiectul, dér la desbaterea specială va propune trei modificări, pe cari, decă nu le va primi majoritatea, el (Tisza) e gata a trage consecențele.

Regele Greciei la Abbazia.

Sâmbăta viitoare Regele George al Greciei va sosi la Abbazia spre a face o vizită Regelui României, oare, precum soim, petrece de prezent acolo.

Acestei întrevederi i-se dă o importanță deosebită. Organul oficios al guvernului român „*Voința Națională*“ după-ce arată, că relațiunile amicabile între Grecia și România, cari fuseseră pentru un scurt interval turburate și trecător întrerupte, au fost reluate, scrie următoarele:

„O dovadă viuă și vorbitoare despre acésta ferioită stare de bună prietenie între cele două state, este și visita și întrevederea dela Abbazia. Și nu numai România și Grecia, dér toate statele iubitoare și doritoare de liniște și de siguranță, setóse de propășire și de dezvoltare pacnică în Orient, nu vor pute decă să se bucure de acest eveniment și să-l privească cu cea mai mare satisfacțiã.

În adevăr, este numai o vestire de bună înțelegere și de pace, care se aduce

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Sluga veche.

De H. Sienkiewicz, trad. de I. C. Frunză.

— Urmare. —

Nicolae luă scrisórea și plecă cu arîndașul. Sêra se întorse arîndașul, dér singur fără Nicolae. Tată-meu oređu, că a rămas să dormă la vecinu-său, ca să se întórcă dimineța dimpreună cu el. Dér ce se întêmplă? Trecuseră trei zile și Nicolae nu mai sosise și nici nu se auđise ceva despre el. Casa întrégă era în neliniște. Tată-meu era îngrijat, să nu-l fi mâncat lupii pe drum și trimise ómeni să-l caute în toate părțile. Ómenii se întórseră fără să-i fi dat de urmă. A trimis alți ómeni la Ustricka, unde li-s'a spus, că a fost Nicolae pe acolo, și fiind-că n'a găsit pe boerul acasă, a întrebat, că unde se află el. A luat împrumut dela un lacheu cincî ruble, dér numai atât se sciea despre el și nimic mai mult, nime-

nea nu scia spune în câtrău o luase. Ne spârgeam cu toții capetele, că ore ce se însemneze acésta. Mai încolo se întórseră și alți ómeni, pe cari i-a fost trimis aiea și nici aceștia n'au fost mai norocoși căutând pe Nicolae. Eram cu toții pe gânduri și-l plîngeam, când a șésea di, toamai pe când era să între tată-meu în cancelăria sa, ca să ia alte măsurî, se auđi la ușe un tropăit de picioare, o tuse și o bombănitură ușoră, ast-fel că cunoscurăm, că este Nicolae. El și era, înghețat, lihnit de fôme, istovit de puteri, cu sloi la mustăți, de mai că nu'l cunosceam.

— Nicolae, pentru Dumnezeu! strigă tată-meu — unde ai fost?

— Unde am fost, ce am făcut? bombăni Nicolae. Ce să fi făcut? N'am găsit pe boerul la Ustricka și așa am plecat la Bzin. Acolo mi-s'a spus, că pan Ustricki a plecat tocmai la Karolovca. M'am dus și acolo, dér nu l'am mai găsit. Ce să faci... nu-i stă în voie să se ducă unde-i place? Dînsul e boer. Adevărat, că nu umblă pe

jos... Ast-fel a trebuit să merg în oraș, căoi am auđit, că avea treburi pe la prefectură. Ce-o fi avut pe la prefectură?... Este el jude ori primar?... Să mă fi întors eu cu trêba neisprăvită? În sfîrșit l'am găsit la prefectură și i-am dat scrisórea.

— Ți-a dat răspuns?

— M'a dat, — cum s'ar dice, ca să se spele pe mâni, și când m'a dat răspunsul, m'a ris ca pe mine, m'a ris de i-se vedeau și mâselele din gură. Boerul tîu, m'a dîs, m'a pofit la vînat pe Joi și tu 'mi-adeuși scrisórea astăzi Duminică. Acum s'a sfîrșit vinătórea, și numai unde nu a început a ride din nou. Êtă răspunsul. În cele din urmă de ce să nu riđă? Cine-i pôte porunci...

— Și bine, ce ai mâncat sêptemăna întrégă?

— După cum se întêmpla, dér de erî n'am mai mâncat nimic... Duc eu aici fôme? N'am eu aici o ciorbă său alteeva? N'am mâncat, dér êtă am să mîncă acuma....

Dela acésta întêmplare nu i-s'a marcat nici o poruncă ca aceia, și de câteori îl mai trimetea unde-va, îi spunea hotărît ce are să facă, decă n'ar găsi acasă pe nimenea.

După câte-va luni Nicolae merse la un tîrg în orașul din apropiere să cumpere nisce cai de trăsură; se și pricepea el la cai, era bun giambaș. Sêra veni episi tatul și spuse, că Nicolae s'a întors cu oaii, dér este rupt și vînat din bătăi, și-i este rușine să se arete. Tată-meu se duse degrabă la el.

— Ce ai Nicolae?

— M'am bătut singur, bombăni p'aoi 'n colo.

Să-ți fie rușine bătrînel, să cauți tu cêrtă prin tîrguri. Ți-ai pierdut mințile. Bătrîn și prost! Să fi fost altul, pentru așa ceva îl alungam din curtea mea. Să-ți fiă rușine. De sigur că te-ai îmbătut. Ai să-mi strici și pe ceilalți, în loc să le dai o pildă bună.

Dela „Tipografia A. Mureșianu“ din Brașov, se pot procura următoarele cărți:
(La cărțile aici înșirate este a se mai adauge, pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandație.)

„**Carte pentru toți**“, întocmită după ideile lui Sam. Smiles, de Teodor V. Păcățian. Prețul 40 bani (plus 5 b. porto).

„**Săpătorul de bani**“, comediă în trei acte, localizată de A. Pom. Se recomandă mai ales pentru cei ce vrău să jöce teatrul. Prețul 12 cr. (prin postă 14 cr.)

„**Vięta după mörte**“, sėu nemurirea sufletului, dedusă din misterul ființei omenești și deșertăciunea celor trecătoare, de I. P. Ediția II. Prețul fl. —50 cr. Cu posta 55 cr.)

„**Noțți de őrnă**“ romane pentru popor, de George Simu. Conține romane cu tendințe morale. Form. 4° 250 pag. Prețul 60 cr. cu posta 65 cr.)

„**Musa Someșană**“, poezii populare din jurul Nășudului, culese de Iuliu Bogariu, Prețul 25 cr. (cu posta 28 cr.)

„**Buchetul**“, culegere de cāntări bētrānesci și naționale de I. Pop Reteganu. Prețul 25 cr. (cu porto 28 cr.)

„**Dracul**“, romanelă de V. R. Buticescu. Are tendința de-a combate credința deșertă. Prețul 10 cr. (cu porto 12 cr.)

„**Lira Bhorului**“, o carte cu povestiri istorice scrise în versuri, de Antoniu Pop. Prețul 20 cr. (cu porto 23 cr.)

„**125 chivituri de carți strigă feciorii în joc**“, de I. P. Reteganu. Pr. 12 cr. cu porto 15 cr.

„**Opșaguri**“, cāt cioplite. cāt pilite și la lume împārțite, de I. P. Reteganu. Vre-60 de poezii glumețe. Pr. 40 cr. (+ p. 5 cr.)

„**Preotul din Noieni**“, narațiune istorică din vėcul nos ru, scrisă de Arghiro-barbu. Prețul 10 cr. (+ 2 cr. porto.)

„**Pārintele Nicolae**“, schiță din vięta preoților de G. Simu. Pr. 30 cr. + 3 cr. porto.)

„**Poesii**“ de V. R. Buticescu. Prețul era la început 1 fl. 20 cr., acum numai 60 cr. (cu posta 70 cr.)

„**Felicitări**“ în poezii și prosă la anul nou, ziua nasterii și ziua numelui, precum și vorbiri la diferite ocașii școlastice, de G. Simu. Prețul 20 cr. (cu posta 22 cr.)

„**Suspini și zimbire**“, poezii și prosă de A. Pop. Prețul 40 cr. (cu porto 43 cr.)

„**Risete și zimbete**“, de T. V. Gheaja, cu 254 de anecdote, pācālitori și povestiri, glumețe. Prețul 30 cr. (cu posta 35 cr.)

Cursul la bursa din Viena.
Din 6 Maiu. n. 1901.

Renta ung. de aur 4%	117.45
Renta de corone ung. 4%	93.10
Impr. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%	120.80

Impr. cail. fer. ung. in argint. 4 1/2%	100.—
Oblig. cail. fer. ung. de ost I. emis.	118.75
Bonuri rurale ungare 4%	92.75
Bonuri rurale croate-slavone	93.60
Impr. ung. cu premii	174.50
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	141.35
Renta de argint austr.	98.50
Renta de hārtie austr.	98.05
Renta de aur austr.	117.90
Losuri din 1860.	141.—
Acții de-ale Bāncei austro-ungarā	16.67
Acții de-ale Bāncei ung. de credit.	691.—
Acții de-ale Bāncei austr. de credit.	684.75
Napoleondori.	19.09
Mārcoi imperiale germane	117.52 1/2
London vista.	240.27 1/2
Paris vista	95.50
Rente de corone austr. 4%	97.50
Note italiene	90.55

Cursul pieței Brașov.
Din 7 Maiu 1901.

Bancnota rom. Cump.	18.90	Vēnd.	19.—
Argint român. Cump.	18.40	Vēnd.	18.50
Napoleond'ori. Cump.	19.—	Vēnd.	19.08
Galbeni Cump.	11.30	Vēnd.	11.40
Ruble Rusesci Cump.	127.—	Vēnd.	2.57
Mārcoi germane Cump.	58.50	Vēnd.	23.65
Lire turcesci Cump.	10.70	Vēnd.	21.70
Scris. fonc. Albina 5%	100.—	Vēnd.	101.—

Cel mai buu mijloc de a nu cădea pėrul sėu a încărunți fără vreme este

Tannochininpomade
a Doctorului Iosef Kriegl
veritabilă englezescă,

1 care contribuie la conservarea pėrului și barbei. 2
Un borcan se trimite franco fără spese contra asignārei

Before. After.
de 3 Corone.

Chief-Office 48, Brixton-Road, London, SW.
Asignarea prețului sė se adreseze la:
Apotheker A. Thierry's Balsam-Fabrik
iu Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.
— Cumpărătorilor En gros, rabat mai mare. —

ANUNCIURI
sunt a se adresa subscisei administratiuni. In cazul publicării unui anunțiu mai mult de odată se face scādēmēt, care crește cu cāt publicarea se face mai de multe-ori.
Administr. „Gazetei Trans.“

Binevoiti a Vē procura: **LOSURI DE CLASĂ**
numai dela societatea de bancă în comandită
JACOB L. ADLER & FRATELE
la care s'au plătīt în ciclul trecut cāștiguri însemnate de:
șese-sute-trei-deci de mii corone.
Tragerea clasei prime se începe deja în:
22 Maiu st. n. a. c.
Losuri originale: întregi: 12 corone // jumătăți: 6 corone // sferturi: 3 corone // optimi: 1 1/2 corone precum și ori-ce esplicare dinpreună cu prospecte se capēta la:
JACOB L. ADLER & FRATELE societate de bancă în comandită,
singura colectură principală în **BRAȘOV.**

Sz 20—1901.
tlkvi.

Arverési hirdetmėnyi kivonat.

A brassói kir. törvėnyszék mint tlkvi hatóság, közhírrő teszi, hogy Albina tak. és hitelintézet brassói fioktelepe végrehajtatónak Magoșoiu Juon és társai végrehajtást szenvedő elleni 3000 korona tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvėnyszék (a zernesti kir. járásbíróság) területén lévő és: 1) az Alsó-moecsi 474 sz. tljkvben foglalt: 6997, 6997, hrsz. fekvőre 129 kor. 7250, 7251 hrsz. fekvőre 76 kor., 2) Alsó-moecsi 34 sz. tljkv. foglalt: 5050/2, 5056/3 5058 hrsz. egész ing. 390 korban, 3) Az alsó-moecsi 82 sz. tljkv. foglalt: 5336, 5337, 5338, 5339 hrsz. ingatlanból alperes Popoiu luont megillető 7/12 ed részre 117 korban, a 8341a hrsz. fekvőnek ugyazt illető 7/12 részre 26 korban. 5724/3 hrsz. fekvőből ugyanazt illető 7/12 részre 26 5724/3 hrsz. fekvőből ugyanazt illető részre 28 koronában, a 7190, 7193 hrsz. fekvőből ugyanazt illető 7/12 részre 30 koronában 7358, 7359, 7360. hrsz. fekvőből ugyanazt illető 7/12 részre 15 korban, és 7381, 7382, 7383, 7384 hrsz. fekvőből ugyanazt illető 7/12 részre 48 korban.

4) A simoni 126 sz. tljkv. foglalt 3420 hrsz. egész fekvőre 16 kor. 3440. 3441 egész fekvőre 16 korban, 3448 egész fekvőre 4 koronában.

5) A felső-mojecsi 175 sz. tljkv. foglalt 8256b, hrsz. fekvőre 62 kor.

6) Az alsómojecsi 139 sz. tljkv. foglalt 5594. 5595, 5596/1. 5597/1 hrsz. egész ingatlanra 238 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1901 évi lunius hó 20-ik napján. d. e. 9 órakor illetve d. után 3 orakor az alsó-mojecsi illetve Simoni közégi háznl megartandó nyilvános árverés a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42 §-ában jelzett, ártolyammal számított és az 1881-ik évi nov. hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldöttkéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszelgáltatni.

Brassó, 1901 évi Január hó 6-án.

A kir. törvszék. mint tlkvi hatóság. 122,1—1.

ABONAMENTE
LA
„Gazeta Transilvaniei.“
Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:	Pentru România și străinătate:
Pe trei luni .. 6 cor.	Pe trei luni ... 10 fr.
Pe șese luni .. 12 „	Pe șese luni ... 20 „
Pe un an .... 24 „	Pe un an ..... 40 „

Abonamente la numerele cu data de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria:	Pentru România și străinătate:
Pe an . . . . . 4 cor.	Pe an . . . . . 8 fr.
Pe șese luni . 2 „	Pe șese luni . . 4 „
Pe trei luni . . 1 „	Pe trei luni . . 2 „

Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin — mandate postale. —
Domnii cari se vor abona din nou, sē binevoescă a scrie adresa lāmurit și a arāta și posta ultimă.
Administrațiunea
„GAZETEI TRANSILVANIEI.“